

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišstvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge** de-
žele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (**insert**) se
plačuje od četrtoestopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 277.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, dne 3. decembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Mešetarjenje na Dunaju.

V Celju, 2. decembra.

Nek odlični jugoslovanski parla-
mentarec je pisal »Agramer Tagblattu«
o položaju v parlamentu sledeče zani-
mive vrstice: Ne glede morebitnega
trenutnega uspeha sedanjih pogajanj
v parlamentu lahko že danes z vso
gotovostjo trdim, da ne bode dolgo
miru v avstrijskem drž. zboru. Pred
vsem bodo imele dobiček od rekon-
strukcije kabineta le nekatere češke
stranke, tako da ne bodo zadovoljne
niti vse češkonacionalne stranke. Še
slabše pa bode z Jugoslovani, ka-
teriv narodnem oziruploh ne bodo
ničesar dobili, z ozirom na to, da
morajo Čehi faktično stopiti v
koalicijo z nemškimi strankami. Celo
skupno postopanje Čehov s strankami
večine, ako dojde do preosnove mini-
sterstva, bode le mimoidočega pomena,
ker silijo Nemci na rešitev narodnost-
nega vprašanja na Češkem in sicer s
temeljem narodne omejitve. Težko je
misliti, da bi mladočehi in agrarci, že
iz konkurenčnih strankarskih ozirov
mirno sprejeli to načelo. Vsled tega
so prišli v vladnih krogih na misel
jezikovne zakone na Češkem oktroyi-
rati in potem postaviti stranke pred
izvršeno dejstvo. Rešitev »avstrijskega
problema« je le mogoča potom nove
državne ustave na temelju narodne
autonomije, katera se mora tudi oktro-
yirati. Ako pa hočejo stranke ta pro-
blem same rešiti, imajo za to priliko
v jezikovnem odseku, kateri je bil v
ta namen izvoljen. — In k temu pri-
denemo še takoj drugo poročilo z
Dunaja, da Jugoslovani samo v takem
slučaju odobrijo začasni proračun, ako
se jim pri rekonstrukciji kabineta da
resortni portfelj in ne samo ministra
rojaka. Poročilo dostavlja, da se bode
preosnova vlade vršila še le po rešitvi
ogrske krize in da računajo torej naši
volilni parlamentarni krogi s prehod-
nim ministerstvom, katerega bi tvorili

uradniki. Ta kabinet bi imel nalogo
spraviti začasni proračun pod streho
in sodelovati pri rešitvi ogrske krize,
katera utegne postati na račun naše
državne polovice taka, da bi ne bil
rad za njo odgovoren noben parla-
mentarec in politik, ki bi še ne bil
rad vpisan v knjigo političnih mrtvecev.

Najprej povemo odkrito, da smo
tu doli na jugu zelo nezado-
voljni z dogodki v parlamentu. Pri
vsem razumevanju potrebe pamet-
nega taktičnega postopanja baš v se-
danjem trenutku, ko se gre za biti ali
ne biti ljudske zbornice, smo vendar
osobito spodnještajerski Slovenci ne-
zadovoljni; morda povečuje še našo
nezadovoljnost občutek, da smo že
dolgo na tihem mislili ravno isto, kar
je povedal »Agramer Tagblatt« sedaj
vsemu svetu. Vložili so se nujni
predlogi v obrambo narodnih
manjšin in o rešitvi manjšin-
skega šolskega vprašanja, o
stvarih torej, ki so življenskega po-
mena za nas v mnogih spodnještajer-
skih krajih neglede na ostale slovenske
dežele. O obrambi narodnih manjšin
bode razpravljala narodnostni odsek, ki
pa še ni vsled ležernosti posameznih
parlamentarnih skupin niti izvoljen,
usque ad kalendas graecas; ako si ne
bodemo sami pomagali proti nemške-
mu nasilju in naložili še ogromnejši
narodni davček tanki plasti slovenskega
izobraženstva, nas bodo do tistih dob
že vse ponemčili. In povrh tega nismo
slišali niti enega poslanca, da bi se
oglasil k debati o tem vprašanju, iz-
vzemši morda dr. Korošca, ki je zbor-
nici pojasnjeval, da dr. Krek nikakor
ne privoščil Nemcem pogina na Slo-
venskem ampak želi to iz srca slov.
naprednjakom, ki so kot zastopniki
slovenskega izobraženstva edini na-
rodni brambovci. Predlog o manjšin-
skem šolstvu je bil sploh odklonjen
— in danes se človek z začudenjem
in bridkostjo vpraša: čemu se je vobče
šlo dražiti naših ran v parlamentu?
Obsodili smo že enkrat Slovenski klub,

ker je pripovedal v obstrukcijskih
časih o naših težavah in nevoljah
praznim stenam — sedaj pa se je s
češke strani ta igra, pravimo, frivol-
na igra, ponovila — na ljubo mini-
sterskim portfeljem. Kajti o sistemu
se nič veliko več ne govori.

Ni ničesar čudnega, ako je človek
vočigled našim razmeram pesimističen
— in ako je optimističen glede mo-
gočih uspehov slovenske ali bolj re-
čeno, jugoslovanske delegacije v drž.
zboru. Marsikdo bode zato dejal, da
je pisal »Agr. Tagbl.« pesimistično in
da je treba »računati z razmerami«.
Dobro, ako je to res, potem
pa ni treba doma zastrup-
ljati studentov in zavajati
volilstva. To očitanje zadeva pred-
vsem Šušteršiča in njegove drage, ki
se trudijo na vse načine, da korumpi-
rajo naše volilstvo. Od odprave sistema
so došli do odprave vlade in konečno
do padca nekaterih ministrov, nota
bene, ne tudi klerikalne ekscelece
Stürgkha. Temu možakarju je treba
priznati — iz višjih ozirov. In
morda se naši klerikalci konečno še
sporazumejo z brati Čehi, katerim ni-
kakor ne smemo očitati sebičnosti pri
političnih poslih in bo vsem ugodeno:
klerikalci dobe sankcionirane svoje
zakone za davljenje naprednjakov na
Kranjskem, Čehi ministerske frake, pa
mirna Bosna.

Kličemo naši delegaciji ob 12. uri:
brez odprave sedanjega si-
stema ne sme biti miru, tudi
ne na ljubo jednemu mini-
sterskemu portfelju, s katerim
nam Slovincem vočigled okostenelemu
nemškemu birokratskemu aparatu ni
ničesar drugega pomagano kakor to,
da se nam morda tuintam podele kake
drobtinice. S ščitom ali na ščitu
— drugače se naši poslanci
ne smejo vrniti v domovino!

Darujte za Nar. sklad!

Politična kronika.

z iz državnega zbora. Kakor smo
poročali že včeraj v brzojavkah, je
državna zbornica odklonila nujne pred-
loge manjšinskega šolstva. Jeden del
Kalinovega predloga, ki zahteva pre-
iskavo dunajskih šolskih razmer glede
čeških otrok, je bil vsled pomanj-
kanja dvetretjinske večine vseeno od-
klonjen. Isto se je zgodilo tudi z nuj-
nima predlogoma čeških radikalcev
Lisega in Choca; prvi je obravnaval
roparski napad Nemcev na Čehe v Ja-
blanicah, drugi pa bojkot čeških trgov-
cev na sejnih v nemških mestih. —
Tekom seje se je drž. poslanec dr. Ben-
kovič hudo spoprijel z Wastianom in
z drugimi nemškoštajerskimi poslanci,
ki so zopet hoteli zatajiti škandalozno
postopanje s slovenskim šolstvom na
Štajerskem. Bilo je tudi govora o zna-
nih izgredih brežiških turnarjev na
Zidanem mostu in v Vidmu. V debato
je tudi posegel slaboznani Wolf in je
trdil, da ima Nemčija vsled svoje »za-
vezniške zvestobe« pravico in dolžnost
vtikati se v naše notranje politične
razmere. . . Pa Wolf seveda ni vele-
izdajalec! — Danes se prične prvo
čitanje proračuna; v parlamentarnih
krogih pričakujejo veliko politično de-
bato, ker govorijo zastopniki vseh slo-
vanski strank. Z osobito napetostjo se
pričakuje izjave govornika Poljskega
kola, ker je od tega odvisno, je li pride
sedaj do sprememb v kabinetu ali ne.
— Med predlogi je treba omenjati
slov.-klerikalnega za razširjenje tele-
fonskega omrežja na Sp. Štajerskem —
zadeva, za katero se je že svoje čase
»Domovina« in sedaj »Nar. Dnevnik«
kar najtopleje zavzemal.

z Pogajanja za kulisami se zlasti
vsled znanega sklepa Slovanske jed-
note vneta nadaljujejo. Gre se za de-
lovni program, ki bi obsegal vse dr-
žavne neobhodnosti in s tem seveda
tudi za delazmožno večino ter za pred-
pogoj take večine, preosnovo vlade.
Nemci sicer stoje oficijelno na stališču,

LISTEK.

Orlov in njegova žena.

Ruski spisal Maksim Gorki.
Preložil Fedor Gradišnik.
(Dalje.)

Ona je molčala. Ta molk ga je
spravil skoraj v besnost, vendar se je
še vedno premagoval, da ne bi v tem
trenutku razdril svojih sklepov z obi-
čajnim tepežem.

In naenkrat se je zablisnila v nje-
govih možganih misel, ki se mu je zdela
še bolj vražja, kakor hudobnost nje-
gove žene.

»Že vem. Ti hočeš, da ugrizem v
travo«, je rekel. »Toda čakaj — videli
bomo še, kdo pride preje na vrsto —
da! . . . Preskrbel ti jo bom, draga
moja!«

Planil je izza mize, vzel svojo če-
pico z okna in odhitel. Matrona je

ostala sama. Bila je nezadovoljna z re-
zultatом svoje politike, preplašena od
njegovih pretelj.

Z vedno rastočim čustvom bojazni
je zrla v bodočnost. Gledala je skozi
okno in šepetala sama pri sebi: »O
Bog in gospod! Kraljica nebeška! Sveta
božja porodnica!«

Dolgo je še sedela pri mizi, tesnih
slutenj polna, in zaman je skušala nga-
niti, kaj pravzaprav namerava Grigorij.
Pred njo je bila snažna posoda za čaj;
na masivno steno sosedne hiše, na-
sproti oknom njenega stanovanja, je
metalo zahajajoče solnce velik rdeč
pramen luči; bela stena ga je metala
nazaj in z refleksom je padal v klet,
kjer se je lomil v raznih barvah ob
stekleni posodici za sladkor, stoječi
pred Matrono. Z nagubančenim čelom
je zrla na ta motni sijaj, da so postale
njene oči trudne. Nato se je dvignila,
pospravila posodo in legla na posteljo.
Bilo ji je silno žalostno pri srcu.

Ko se je vrnil Grigorij, je bilo že
popolnoma temno. Že oddaleč je spo-
znala po njegovi hoji, da je dobre volje.
Stopil je v stanovanje in zabavljal, ker
je temno v njem, poklical je Matrono
po imenu, stopal nato proti postelji in
se vsedel na njo. Matrona se zravnila
in se vsedla poleg njega.

»Ali veš kaj novega?« se je smeh-
ljal Orlov.

»No, kaj pa?«

»Tudi ti boš prevzela službo!«

»Kje pa?« je vprašala s tresočim
se glasom.

»V isti baraki kot jaz«, je raz-
lagal važno.

Padla mu je krog vratu, ga sti-
snila tesno k sebi in ga poljubila na
ustnice. Tega ni pričakoval in sunil jo
je od sebe. »Le dela se tako«, si je
dejal, »ta zvita ženska. Saj noče biti
skupaj z mano, za norca me ima, ta
kača!«

»No, čemu se pa tega tako vese-

liš?« jo je vprašal odurno in nezaup-
ljivo. Najraje bi jo bil vrgel s postelje.
»Veselim se pač!« je rekla z zvon-
kim smehom.

»Le ne delaj se tako! Saj te po-
znam!«

»Ti moj pogumni Jeruslan!«

»Nehaj . . . sicer se nekaj zgodi!«

»Ti moj ljubi, ljubi Grišanja!«

»Povej mi, kaj pa hočeš pravza-
prav od mene?«

Ko ga je njeno sladkanje malo
pomirilo, jo je vprašal skrbno:

»Ali se resnično ne bojiš?«

»Saj bova vendar skupaj!« je od-
govorila ponižno.

Prijetno so mu dele te besede in
dejal je s priznanjem:

»Pa si vendar pogumna ženka!«

In vščipnil jo je v ledja, da je
glasno zakričala.

(Dalje prih.)

da se spuste v eventualna pogajanja glede preosnove kabineta še le po odobrenju začasnega proračuna, pa odklonili niso še zahtev „Slov. jednote“ in povdarjajo samo, da radikalci zelo nasprotujejo rekonstrukciji ministerstva. V „Slovanski jednoti“ se pa trudi dr. Kramář, da bi pridobil vse stranke za misel uradniškega ministerstva.

Drobne politične novice.

Lukacs-Justhovo ministerstvo na Ogrskem? Budimpeštanski listi se sedaj zelo ukvarjajo z idejo, da bi prišlo na krmilo Lukacs-Justhovo ministerstvo s sledečim programom: 1. Splošna in enaka volilna pravica. 2. Vlada neodvisne stranke. 3. Triletni skupni bančni provizorij, tekom katerega bi se izvršila pripravljalna dela za samostojno ogrsko banko. Misli se, da bi podpirale Lukacs-Justhovo vlado tudi nemadžarske narodnosti na Ogrskem in Hrvati. Cesar bi si baje želel, da bi v to vlado vstopil tudi Kossuth, a ta noče o Lukacsevem kabinetu ničesar slišati in grozi z opozicijo.

Italijansko ministerstvo Giolitti je odstopilo, ker je zbornica izvolila za davčni odsek 7 nasprotnikov in 2 privržence nove davčne reforme. Kralj se še ni odločil, ali sprejme demisijo ali ne.

Grški narodni junak Ty-paldos po poročilih iz Aten ne bode obsojen za svoj upor. To pa po sedanjih pravnih pojmi na Grškem, katere dekretira Vojaška zveza in javno mnenje, zaradi tega ne, ker simpatizira z njim večina mlajših častnikov in prebivalstva.

Šolski boj na Francoskem. Ministerstvo je sklenilo, da odtegne onim škofom in duhovnikom, ki vlečejo po ločitvi cerkve in države še državno pokojnino, ako se bodo vmešavali v šolski boj.

Sporazum med Rusijo in Japonskim. Iz Petrograda poročajo, da bodeta Rusija in Japonska v najkrajšem času sklenilo pogodbo, v kateri se bodeta natančno določili sferi obeh držav na daljnem Vstoku.

Dnevna kronika.

o Slovenske žrtve katastrofe v rovu pri Cherry, III. Grozna nesreča je zahtevala življenje 18 naših rojakov, od katerih je 16 oženjenih. Imena ponesrečenih so: Fran Jakše, Martin Rebsel, Josip Rebsel, Jernej Lindič, Ant. Pavlin, Josip Ermakora, Anton Vesel, Fran Ratelj, Pavel Zajc, Matija Gril, Martin Ovsek, Danijel Ovsek, Ivan Kavš, Josip Pirh, Peter Bregar, Anton Krvana, Ivan König; za ime osemnajstega ponesrečenca se še ne ve. Za ostale sirote so začeli Slovenci v Ameriki takoj nabirati prispevke. Kakor poročajo slovenski ameriški listi, je zahteval požar v rudokopu toliko človeških žrtv samo vsled malomarnosti rudniškega vodstva, pa tudi vsled velike lahkomisljenosti delavstva. — Radar Hanney je že ob 1. popoldne opazil, da gori v rovu ter je o tem obvestil vodstvo. To pa ni ničesar ukrenilo. Tudi delavci se niso zmenili za nevarnost, ki jim je pretila. Če se že vodstvo rudokopa ni brigalo, naj bi se bilo vsaj delavstvo, za katerega življenje se je šlo! Dasi so torej delavci že ob 1. uri vedeli, da gori, so vendar delali še do 3. ure, ko je izbruhnil ogenj s tako silo, da so bili naenkrat vsi izhodi zaprti.

o Čuden predlog je stavil v francoskem parlamentu radikalni poslanec Dejeante. Zahteval je, da se najsklene zakon, ki bi prepovedal duhovnikom, nositi stanovsko obleko v javnosti. — Proti predlogu je govoril sam minister-ski predsednik Briand. Utemeljeval je, da je duhovska obleka kakor vsaka druga in da jo na Francoskem lahko vsakdo nosi.

o Kot vohuna so obsodili na Dunaju poročnika Protivanskega od 5. topn. polka na 8 let ječe. Ovačila ga je njegova ljubosumna ljubica.

o Slovansko narodnogospodarsko društvo na Dunaju ima dne 14. dec. svojo glavno skupščino, kjer bode odbor predložil svoje letno poročilo o delu in bitju. Ta dan bode tudi izvoljen novi odbor in namestniki. Predlogi se naj javijo 8 dni pred skupščino.

o Nadporočnik Hofrichter. Dosedaj še preiskava, ki se vrši proti Hofrichterju, ni pokazala nikakega pravega novega sleda. Preiskovatelj stotnik Jaroslav Kunc še do danes ni dognal, kateri vojak je v Linca kupoval pri Ritzbergerju cijankali. Vsi vojaki, ki so prinašali kedaj kaj za Hofrichterja, pravijo da po cijankali niso nikoli hodili. Hofrichterjeva hišina je pri preiskavi zatrdila, da je bil nadporočnik oni čas, ko ni bilo žene doma, ves čas v sobi in da je doma obedoval; kaj je pa vedno doma delal, hišina ne more povedati. Preiskovatelj smatra to za nov sumljiv moment.

o O radiju. Poročali smo že, da se je uredila na Dunaju prodajalnica za radij. Dr. Exner je preračunal, da bode stal eden milijam radija 380 K. Ker je dobila država iz Češkega (iz Jahimovega, eden gram, bode za to izkupila 380.000 kron. V nekaterih tednih so v Jahimovem nabrali zopet toliko radija, da ga bodo skoro lahko poslali še eden gram na Dunaj.

o Prijatelj židov se je oglašil v ruski dumi v osebi poslanca Rodičeva. Rekel je, da je brezpravnost židov na Ruskem srednjeveško barbarstvo, ki mora v moderni Rusiji izginiti. — Vse fraze o enakopravnosti so laž in ostanejo laž, dokler bodo morali židi pri vsaki priložnosti klicati policijo na pomoč. Izvajanju Rodičeva je levica silno ploskala.

o Pravda proti reškim roparjem, ki so oropali hrvatsko ljudsko banko in ustrelili ravnatelja, se vrši 17. in 18. decembra na Reki.

o Admiral Togo odloži poveljstvo čez japonsko ladjevje in postane član vojaškega sveta. Njegov naslednik je podadmiral Ijuin.

v Nov tip torpedočolnov so uvedli Italijani v svojo mornarico. Nove čolne, ki so 62 metrov dolgi, in imajo 4 topove in hitrost 30 vozlov na uro, zovejo „alpino“.

a Srbski glas. Včerajšnja „Srbska Riječ“, glasilo radikalnih Srbov v Bosni piše povodom preteka 61letne vlade cesarja Franca Jožefa: „Narodi v monarhiji prosijo danes Boga, da še ohrani dolgo vrsto let zdravega cesarja v blagor narodom in državi.“ Ljudje, ki vedno mislijo na odcepljenje, bi tega nikakor ne pisali.

a Obsojeni redovnik. Na Dunaju je bil obsojen superior „kongregacije hčeraj božjega odrešenika“ na 40 kron globe, ker je imenoval trgovko z dekletki pisateljico Wille, ki je odsvetovala neki deklici, naj ne gre v samostan in je potem sama šla po njo. Na superiorjeve besede so jo zaprli, a sedaj je bila oproščena in redovnik plača globo radi krivične obdolžitve.

a Jegličovo brošuro, ki je izšla v hrvatskem prevodu, je pokupil ravnatelj bogoslovnice v Zadru, da sedaj lahko izide že nova izdaja. Najbrže jo bodo rabili bogoslovci za poduk v svrhu uspešnega pastirjevanja.

a Strup, sam strup. V blaznici pri Hamburgu je zbolelo 547 oseb, na katerih so se pojavili znaki zastrupljenja. Dognalo se je, da so zboleli ti blazniki po zavžitju riža in vkuhanih banan. Dve bolnici ste čez nekaj ur umrli, drugi so pa kmalu okrevali. Govori se, da je bila jed skvarjena in prestana, drugi pa zopet trdijo, da se gre za nov atentat. Zadeva še ni dovolj jasna.

a Dota za triletno deklico. Neki oče je svoji triletni hčerkici ob priliki zakonske lečitve žene od moža dal 30.000 K dote, ki bi se ji naj izplačala ob poroki, najkasneje pa, ko doseže polnoletnost. Finančna oblast je smatrala to kot darilo in je odredila obdačenje svote. Proti tej odredbi je šla pritožba na upravno sodišče, v kateri se je povdarjalo, da dota ostane dota, tudi če ni bila namenjena za gotovo možitev, ker o taki pri triletni deklici ne more biti govora. Upravno sodišče je pritožbo zavrnilo, češ, da se da dota samo, če se gre za že dogovorjen sklep zakona.

Štajerske novice.

Klerikalci proti nameravanemu vinskemu davku. Klerikalci sklicujejo prihodnjo nedeljo 6 shodov, na katerih se bode protestiralo proti nameravanemu vinskemu davku.

v Spodnji Dravograd je prekrstil dr. Korošec samovlastno v „Slov. G.“ v „Sp. Dravberg“. Mi pripovedujemo ljudstvu, da je narodni greh ponemčevati slovenska imena naših vasi in trgov, dr. Korošec pa nam s tem naravnost nasprotuje. Saj je največji škandal, ako ima človek kaj skupnega z naprednjaki! Ali ne g. dr. Korošec?

v Protestni shod proti nameravanemu vinsk. davku se vrši v nedeljo dne 5. dec. ob pol 3. uri pop. v Blazinčičevi gostilni na Bizeljskem. Govori dež. posl. dr. V. Kukovec. Vabljeni so bizeljski in okoliški vinogradniki, da se shoda, ki mora postati veličastna protestna manifestacija, čim mnogobrojnejše udeležijo.

v Sv. Lenart v Slov. Gor. Nasproti lažnjivim poročilom nemških listov in ptnjskega „Štajerca“ glede številca otrok na tukajšnji nemški in slovenski šoli pribijamo, da je bilo v nem. šoli vpisanih v začetku 140 otrok — med njimi tudi nad 14 let starih —, slovensko šolo pa obiskuje 242 otrok. Iz trga so dobili nemškutarji 40, iz okolice 40 otrok, ostale pa od Sv. Trojice in Sv. Ruperta. — Večina otrok je takih, katerih starši so reveži in odvisni od nemških in nemškutarskih mogotcev.

Razmere v Steinklauberjevi tovarni na Pragerskem. Splošno je znano, da nemški tovarnarji na Slovenskem ne plačujejo naših delavcev posebno dobro. A da bi se v sedanjem času, ko se cene industrijalnim izdelkom, živilom in sploh vsem potrebščinam neprestano višajo, tako slabo plačevalo kot v Steinklauberjevi tovarni na Pragerskem, to je pa skoro neverjetno. Nemški klerikalec Steinklauber, kateri je osobito dobro napisan pri mariborski duhovščini, je začel l. 1903 na Pragerskem z izdelovanjem opeke. Ker je sprva prodajal po zelo nizki ceni, je odjedel domačim izdelovalcem opeke daleč na okoli vse odjemalce. Pozna je, ko si je zasigural bodočnost je seveda cene svojim izdelkom zvišal, pri nekaterih vrstah celo do 50%. Misli bi kdo, da bode ta krščanski mož poboljšal tudi svojim delavcem plače: o tem ni duha ne sluha. Plače so ostale iste kakor poprej, deloma so se celo znižale. Vrhu tega se še delavce sedaj veliko bolj priganja Taki „prijatelji“ so Nemci slovenskemu ljudstvu, tudi če so najbolj „krščanski“ možje!

v Pri občinskih volitvah v Ormožu je bilo oddanih v 3. razr. 159 nemških in 55 slov. glasov. Nemški glasovi so se potom parcelacije nekega zemljišča umetno pomnožili.

v K protestantizmu je prestopilo letos v Mariboru doslej 145 oseb proti 113 v lanskem letu. Ti prestopi, oziroma strah pred nadaljnjimi, je posredni vzrok narodne mlačnosti, ki jo opazujemo pri mariborski duhovščini.

v Plesne vaje priredi letošnjo zimo celjski Sokol v gaberskem Sokolskem domu. Vaje se pričnejo v torek, 7. dec. ob pol 8. uri in se bodo vršile za naprej vsak torek in četrtek od 8. do 10. ure zvečer. Prosijo se pa cenjene dame in gospodi, da pridejo prvi dan kake pol ure prej v Sokolski dom k upisovanju, ki ga oskrbuje g. Adolf Rode. Vabila se ne bodo razpošiljala.

v Hrast se je podrl pri podiranju v nekem gozdu blizu Stopre na 16 letnega želarskega fanta Martina Žeraka in mu strl nogo na dveh mestih ter predrl trebuh.

v Kaj pa je to? Iz Št. Jurja ob J. ž. priporoča nek brumni dopisnik katoliškim mladencem in mladeničem berilo „dobrih“, to se pravi klerikalnih časopisov. Med imeni teh „dobrih“ listov pa manjka mariborska — „Straža“. Ali klerikalci že sami uvidevajo, da je to v resnici jeden najslabših listov pod božjim solncem?

v Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah posojuje od 1. dec. naprej mesto po 6% le po 5 1/2% na osebni kredit, na hipoteke pa kakor doslej po 5 1/2%, 5% oz. 4 3/4%. Od 1. prosinca 1910 naprej je tudi vsem pred 1. grudnom 1910 na osebni kredit danim posojilom obrestovanje le po 5 1/2%. Hranilne vloge imajo 4 1/2% obrestovanje; vstopnina je le 1 K. Pri plačanju posojilnih obresti se ne računni nikakih pristojbin. Najnižji delež je 2 krone.

v Iz Sevnice. 28. nov. so tukaj slovesno sprejeli v protestantsko cerkev Iv. Trstenjaka, nekdanjega kaplana splitske škofije. Trstenjak se je po svojem prestopu takoj poročil z gospo Viktorijo Goričaj.

v Dobova. Obrnili smo zadnji čas vso pozornost na nameravano žel. progo in bili smo dosedaj v tem vsi edini. Kar naenkrat pa se pojavi nek človek, ki pravi, da je škoda tako lepih travnikov, ki bi jih morali odstopiti za žel. progo. Prav smešno je to mnenje in se nam zdi tako, kot če straši mati otroka, da ga bo vzel bavbar. Ne splača se, da bi take ljudi sedaj še poučevali, kakšnega pomena je železnica za vsak kraj, skozi katerega teče, sumljivo se nam samo zdi, zakaj se nam tega ni preje povedalo in da se je šele po tolikem času prišlo na to, da so naši travniki v nevarnosti. Zdi se nam, da delajo tu na skrivnem brežko-nemčurske tace, ki pa se znajo s pomagači vred osmoditi.

v Umrl je v Gaberju pri Dobovi jeden najstarejših mož v okolici, 90 letni Janez Kežman.

v Pri obč. volitvah v Žičah so v 2. razredu (!) zmagali nemškutarji. Klerikalci tožijo, da njihove ovčice niso prav nič zarodno zavedne.

v Cesar je potrdil izvolitev dekana Tomažiča za načelnika in dr. Jankoviča za načelnikovega namestnika v kozjanskem okr. zastopn.

v Čitalnica v Slovenski Bistrici priredi kakor vsako leto tudi letos. Miklavžev večer z bogatim obdarovanjem slovenskih otrok. Stariši, pripeljite v nedeljo zvečer svoje otročiče v velikem številu v hotel Avstrija. Čitalnica priredi tudi dne 26. tm. na Štefanovo večjo slavnost v proslavo desetletnice svojega obstanka. Bliznja društva se na to slavnost opozorijo že sedaj s prošnjo, da prepuste to nedeljo nam in našemu društvu s svojo udeležbo pripomorejo k čim sijajnejšemu vspehu.

v Drobne mariborske novice. Poneveril in prodal je dinar Fr. Wake nekemu Hirschu več bakrene posode, katero je imel nesti kolodvor. Pticka so kmalu zasačili v neki žganjariji na Koroški cesti. — Obesil se je pos. Ruprecht iz Kamnice na neki smreki v gozdu. Našli so ga še le po 8 dneh, kar je odšel z doma. — Prijeli so v Viktringhofovi ulici golinfa Zaveskega, katerega so iz Gradca zasledovali zaradi mnogih sleparij.

v Srbskega prostovoljca so zasledili v bolnišnici v Judenburgu. 21 let stari Vinko Lokar iz Kranjskega je vstopil v jesej 1908 v srbsko vojsko kot prostovoljec, a potem, ko so se duhovi pomirili, je prišel zopet nazaj. Lokar, ki se je skušal odtegniti vojaščini na Avstrijskem, je delal sedaj pri tvrdki Czeczowiczka und Sohn v Judenburgu, a ko se je prišel zdraviti v bolnišnico, so ga ulovili.

Kranjske novice.

a Nemška stranka na Kranjskem izjavlja, da ni v nikaki zvezi s prevodom škofove brošure. Vse se že brani teh nesramnosti.

a Klerikalni obrekovalci. Še se ni podelila senzacija glede obsodbe klerikalnega tata časti p. Murna, že mora včerajšnji „Slovenec“ prinesiti izjavo, v kateri obžaluje, da je v neki notici oktobra mesca krivično žalil dr. Jos. Mandiča v Trstu in župana Kastelica v Materiji (Istra). Lepi katoličani to!

a Vinski sejem v Krškem 1. t. m. se je zopet dobro obnesel. Kupčija sicer ni bila tako živahna, kakor je bilo pričakovati, a vzrok je temu, da so gostilničarji in vinski trgovci še založeni z množino starega vina.

a Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov osnuje 19. decembra v Ljubljani podružnico.

a V pokoj je stopil po 36 letnem službovanju deželni svetnik v Ribnici in deželni poslanec Fr. Višnikar. Bil je v okraju splošno priljubljen ter ves čas življenja odločen narodnjak in naprednjak. Kakor znano, klerikalna deželnozborska večina njegove izvolitve dež. poslancem ni overovala. Višnikar se nastani v Ljubljani.

a Ulični napisi v Ljubljani se bodo zopet nekoliko izpremenili. Občinski svet je sklenil imenovati eno ulico po Jelačicu, eno pa po Vrazu, dočim se bo neki trg nazival „Hrvatski trg“. S tem bi se Ljubljančani naj spominjali slovensko-hrvatske edinstva.

a Umor na Begunjski. Lovec Eisenpass (ne Eisenparth) priznava sicer, da je ustrelil Rožiča, a pravi, da je baron Born zapovedal vsakega divjega lovca ustreliti. Oskrbnik Ehrenzieher je vedel za Eisenpassovo dejanje, se poroča dalje, ni se mu pa zdelo vredno, zadevo prijaviti oblasti. Kdo je odrezal Rožiču glavo se ne ve, ker Eisenpass odklanja vsak odgovor.

Koroške novice.

v Odretniško prakso je opustil dr. Luggin v Celovcu, ki je pred kratkim obhajal 75. letnico rojstva.

v Podružnico Südmarke ustanovijo v nedeljo v Bistrici v Rožu na Koroškem.

Primorske novice.

o Nova podružnica Ciril-Metodove družbe se je ustanovila v nedeljo pri Sv. Luciji na Goriškem za celo baško dolino.

o Trgovsko in obrtno zbornico v Gorici bo morala vlada razpustiti, ker se je izkazalo, da so se pri volitvah v zbornico januarja meseca godile res nečlovečne sleparije na laški strani. Vrše se še vedno obsežne preiskave. K sodnji v Gradišče roma na stotine prič.

o Vodstvo glavarstva v Tolminu prevzame nadkomisar baron Baum. — Glavar Prinzig, za katerim se ne bo nihče jokalo, odhaja k namestništvu v Trst. Splošno mnenje je, da si bo okraj globoko oddahnil od Prinzigove birokratske more.

o Stavka delavk v tvornici za konzervirane sardine v Kopru se je s tem končala, da so one sklenile sprejeti mezdo po komadu, katero jim je ponudilo ravnateljstvo.

o Dopolnilne deželnozborske volitve na Goriškem za splošno kurijo dne 19. t. m. se udeleži tudi soc. dem. stranka. Kandidat je dr. Tama.

o Italijanski učitelji bodo v nedeljo v Trstu na zborovanju po § 2. protestirali proti slovenskim šolskim zahtevam.

o Gibanje zoper nameravani davček na vino se je pričelo tudi med vinogradniki na Primorskem.

o O slovenskih šolskih razmerah v Gorici so razpravljali soc. demokrati na shodu zaupnikov iz Goriške minolo nedeljo v Gorici. — Tajnik Petejan je predlagal, naj se stranka loti dela tudi na tem polju. Sklenilo se je, da se po deželnozborskih volitvah skliče v Gorico velik ljudski shod, na katerem bi se pojasnilo stališče stranke glede tega vprašanja.

o Deželni kulturni svet za Istro je razpisal nagrade za posestnike, ki napravljajo senožeti. — Kulturni svet vodi želja, da odpomore hudemu pomanjkanju krme. Nagrade se love med 50 kronami do 300 kron, k čemur je pa pripomniti, da jih dobijo le revni posestniki.

o Italijanski dijaki na Dunaju so zopet zahtevali, da se osnuje v Trstu pravna italijanska fakulteta.

Narodni gospodar.

Pokončevanje grozdnega „sukača“ ali „kiseljaka“.

(Conhyllis ali tortrix ambigua in tortrix ali Endemisa botrana.)

Škoda, ki jo povzroča ta trtni škodljivec, ki se tudi v naših vinogradskih okoliših vedno bolj razmnožuje, je zelo velika. Vsak vinogradnik pozna zapredke, katere napravlja gosenica prvega zaroda; „seneni črv“, spomladi na grozdnem cvetju in škodo, ki jo povzroča s tem, da izjeda cvet; znana je tudi škoda, ki jo povzroča drugi zarod „Kiseljak“ v drugi polovici leta s tem, da se zavrtja v jagode in jih izgrize. Pokončevanje tega mrčesa vršilo se je dozdaj z lovitvijo metuljev grozdnega sukača, s pokončevanjem senenega črva na grozdnem cvetju in v zapredkih, z zmečkanjem s prsti, z lesenimi bodkali, z iglami in s tem, da so ga oškropili s strupenimi tekočinami.

Kiseljaku se je skušalo priti do živega s tem, da so se pobirale in pokončevale po njem napadene grozdne jagode. Priporočalo se je tudi pobiranje in sežiganje rožja in lesa, ki odpade pri rezanju, zatem vrbovih in slamnih vezi in stare trtne skorje, ker se gosenice v teh predmetih bubijo in bube tam prezimijo. Pokončevanje je bilo doslej zelo obširno, težavno in drago, pri tem pa malo uspešno! V zadnjem času je izjavil deželni kmetijski svetnik Dern v Neustadtu ob Haarditi (na Nemškem), da se bube kiseljaka morejo pokončati s tem, da se trte v zimi osipajo ali pokrijajo z zemljo. Sicer so mu došla tudi nasprotna poročila imenitnih strokovnjakov.

Dern piše, da so okoliši, kjer se trte ne pokrivajo in kjer vkljub temu gozdni sukač ne povzroča škode; so pa drugi okoliši, kjer od nekdaj krijejo trte, a seneni črv in kiseljak ugonobita vendar vsako leto precej grozdnih cvetov in jagod. V nekaterih teh slučajev, kjer pokrivanje trt sicer ni običajno, a je bilo vendar malo senenega črva in kiseljaka, se je opazovalo, da se je v jeseni (pri jesenskem kopanju) pritegnilo (zakopalo) mnogo zemlje k trsu, dočim se je tam, kjer se vkljub pokrivanju trte gozdni sukač gosto prikazuje, z zemljo pokrilo le enoletno rožje, del starega lesa, v katerem ravno bube prezimijo, pa je ostal nepokrit.

Posledek v zimi 1908/1909 v Neustadtu ob Hardti po dr. Schwangartu izvršenih primerjajočih poskusov je bil, da so bile v spomladi vse bube grozdnega sukača na pokritih trtah mrtve, dočim so bube na nepokritih trtah sosednjih parcel dobro prezimile. Ker postaja škoda, ki jo povzročata seneni črv in kiseljak tudi na Stajerskem vsako leto večja, bilo bi umestno, da se delajo tudi pri nas primerni poskusi s pokončevanjem tega škodljivca. Ako se s pokrivanjem trt z zemljo res morejo ugonobiti bube, bilo bi pokončevanje grozdnega sukača kaj priprosto, sosebno, ker se pokrivanje trt z zemljo, — ki služi poleg tega tudi kot sredstvo proti zimski pozebi, lahko opravlja obenem z jesensko kopjo, ki je zaradi

izdatnega rahljanja zemlje zelo priporočljiva. Da se zadeva čim prej razjasni, priporočam, naj vinogradniki napravljajo v tem pogledu že to zimo primerne poskuse. Tozadevna opazovanja naj se naznanijo podpisane, ali pa obvestijo v tem listu. Gradec, dne 24. novembra 1909. Franc Matiašič, c. kr. vinarski inšpektor.

Književnost in umetnost.

v Moreski razbojnik. Povest. Spisal kapitan Frederick Marryat. Iz angleščine prevel I. M. založila in natisnila Ig. pl. Kleinmayr & ted. Bamberg v Ljubljani. Cena?

v „Modri Janko“ Pod tem naslovom izide v kratkem knjiga za našo mladino, o kateri lahko trdimo, da je bila živa potreba. Slovenci imamo sicer nekaj lepih knjig za mladino, vendar pa še ne take, ki bi našim ljubljencem posredovala najvažnejše nauke o higieni in o lepem vedenju. Topa dosega „Modri Janko“ igraje s šegavimi kiticami, veselimi, otroškemu duhu primernimi prizori in krasnimi slikami v četrbarvnem tisku. Stara izkušnja je, da vcepimo mladini potrebne nauke še najlažje s kiticami, ki jim gredo takorekoč same po sebi v posluh in spomin in s podobami, ki jih tako zanimajo, da se ne morejo od njih ločiti. V tem oziru stoji „Modri Janko“ na višku veselih podučnih knjig. Osebito lepi slovenski verzi prof. Funka se bodo našim ljubljencem kaj omilili. — Knjiga je izšla po posredovanju avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih „Viribus unitis“. Nje autor je mladi umetnik Mac John Lenthe, ki je sestavil šegave kitice in naslikal lepe slike, ki nam z drastično komiko pred očujejo zle posledice različnih razvad. Prva nemška izdaja knjige je že razprodana in je povsodi naša prijateljstva in podporne. Tako so jo za vse svoje otroke naročili nadvojvodinja Valerija, kneginja Hohenberg, princezinja Gizela bavarska in drugi. Najbolj pa se je knjiga razširila v delavskih in meščanskih krogih, katerim je v prvi vrsti namenjena. — Slovensko izdajo steklo si je deželno pomožno društvo za bolne na pljučih na Kranjskem obilo zaslug, tembolj ker je omogočilo, da je cena slovenske izdaje dosti nižja kakor nemške, akoravno izide v prav enaki elegantni in trpežni opremi. „Modrega Jankota“ bo kmalu dobiti po vseh knjižničnicah po 2 K 40 v izvod. Za Miklavža, božič in druge prilike si ne moremo želeti lepšega in koristnejšega darila.

d Anton Kosi, Venček triglasnih narodnih pesmi za šolo in dom. I. zvezek 1909. Cena 50 v, pri večjem naročilu znaten popust. — Slovenci napredujemo tudi na polju glasbe, zlasti se je umetno petje v zadnjih letih močno povzdignilo. Ne mala zasluga v tem oziru gre že ljudski šoli oz. učiteljem, ki tudi izven šole goje petje v pevskih in izobraž. društvi. Niso pa umetne pesmi za šolo in naše pevske zbornice po deželi pripravne, ker so večinoma pretežke, zato je treba gojiti narodno pesem. Gotovo v petju ne bi dosegli toliko uspehov, ako ne bi gojili v prvi vrsti narodne pesmi, ki se na ta način vrača narodu, med katerim je nastala. Težko je podati zlasti šolski mladini primernih narodnih pesmi, ker za izdajatelja ne zadostuje samo, da je spreten glasbenik, on mora biti tudi — pedagog, ki mu je znano, kaj ljubi sanjava otroška duša, kaj ji za vedno ostane v spominu. V tem oziru si je zraven Žirovnika pridobil znatnih zaslug učitelj A. Kosi, ki je še pred štiri leti izdal dva zvezka „Šopka šolskih pesmi z narodnimi napavi“, po katerem je učiteljstvo tako pridno seglo, da je že vsa zaloga pošla. Za javne šolske prireditve in slavnosti je izdal tudi „Venček“ I. zvezek, ki je jako dobro služil svojemu namenu in so ga povsod z uspehom peli, n. pr. v Ljutomeru, Ormožu, Sv. Bolfenku pri Središču in drugod. Na splošno željo je izšel ravnokar v „Učiteljski tiskarni“ II. zvezek z desetimi lepimi pesmicami, ki bo gotovo tako dobrodošel šolam kakor prvi. Tudi manjšim pevskim zborom ga priporočamo. Naroča se pri založniku v Središču in v večjih knjigarnah. V.

Obrambni vestnik.

v Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca novembra t. l. sledeči promet i. s. A. Prejemki. 1. redni dohodki: a) Prispevki iz nabiralnikov K 1488'12, b) Prispevki podružnic i. s. Kranjsko K 991'21, Stajersko K 227'83, Koroško K —, Primorsko K 225'56. Skupaj K 1444'60; c) Razni prispevki i. s. darila, prispevki za družbeno blago, narodni kolek itd. K 7195'10, skupaj K 10127'82. 2. izredni dohodki, za obrambni sklad nabrani zneski od 1. inkl. do 30. nov. 1909 K 5016'48, skupaj K 15144'30. B. Izdatki. 1. redni stroški i. s. plače, podpore, poravnane računov itd. K 18562'83, 2. izredni t. j. plodonosna naložitev zneskov za obrambni sklad, vplačani v času od 27.10.25.11.09. K 4831'48, skupaj K 23394'31 torej primanjkljaj meseca nov. K 8250'01. Slovenci in Slovenke! Ne pripominjamo ničesar! Številke govore same.

Po svetu.

z Sam se je izdal. Jurista Funka, ki je bil izvršil v Budimpešti več sleparij, so spravili v sanatorij, ker nikakor ni mogoče, da bi človek iz „boljše hiše“ mogel slepariti. Že bi ga bili skoro spoznali za neumnega, a ravno pravi čas je še policija vlovila néko Funkovo pismo, v katerem vpraša on svojo sestro, kako se naj obnaša, da bodo zdravniki mislili, da je neumen. Funka so takoj zaprli.

v Najprej tat, potem morilec. Prejšnji pisarniški prestojnik sodišča Fünfhaus na Dunaju, 46 let stari Franc Körner, katerega so lansko leto obsodili radi poneverjenja na 18 mesecev ječe, je sedaj ustrelil svojo ljubico in ušel. —

v Težave pri turških reformah se vedno na novo opažajo. Sedaj so se uprli v Solunu mohamedanski bogoslovci, ki pravijo, da ne gre, da bi pravoverni moslemi služili z neenakovrednimi kristjani pri istih polkih.

v Prevrat v Nikaragui. Tajnik severoameriških združenih držav Knox je javil nikaraguanskemu poslaniku, da označujejo severoameriške države one osebe za odgovorne, ki so umorile Amerikance Kannon in Croce. Od onih zahtevajo zadoščenje.

v Proti svoji volji je zadel terno zasebnik Honsik na Dunaju. Stavil je na tri številke eno krono, pri tem se je pa zgodila pomota, da je kolektantinja zapisala drugo številko mesto ene navedenih. Honsik se je jezil in klet, da je bil rumen in zelen. Ko je pa v nedeljo pogledal, kake številke so prišle, se je začudil, kajti zadel je terno — 1200 kron. Kolektantinja mu je po pomoti pomagala.

v Japonec o avstrijskem parlamentu. Dr. Ogawa, profesor prava na cesarski univerzi v Kiotu je bil v družbi poslancev Masaryka, Kramarja in Hibovickega navzoč pri neki debati v avstrijskem parlamentu na Dunaju. Ko so prišli vsi štirje gospodi na prosto, se je Japonec oddahnil in rekel: V avstrijskem parlamentu je sicer zelo zanimivo, a dela se v japonskem več.

z Tatovi v Gladbecku. Ona dva tatova, ki sta fiskalno blagajno v Gladbecku ukradla, se pišeta „Neuß“ in „Opel“. Oba sta bila nastavljena kot nižja uradnika in sta sedaj že pod ključem. Pri slednjem so našli 294.000 mark v bankovcih.

v Strahu je postala blazna. Listi poročajo, da je stanje ruske carice na Livadiji zelo žalostno. Včasih je baje popolnoma brez pameti in spomina, da niti starih znancev ne izpozna. Vedno jo je strah in včasih se razjoče krčevito.

z Delavci proti nadzornikom. Iz Goppensteina na Švicarskem se poroča, da so odkrili med delavci, ki se nahajajo pri delu tamkajšnjega hotela, cel komplet, ki je naperjen proti nadzornikom in inženirjem. Med delavci se nahaja kakih 30 Kalabrezov, ki so člani mafie. Nekaj so jih zaprli.

Z zvonika so padli. V kraju Gallio Asiago se je bavilo osem delavcev s popraviljanjem cerkvenega stolpa. Nenadoma se je pa podrl oder in sedem delavcev se je pa vklenilo zvonikove osti, dočim je eden padel 40 metrov globoko in mrtve obležal.

Reklamni stolp.

Cena predala za enkratno
objavo 60 vinarjev.

Kreditno in stavbeno zadrugo „Lastni dom“ v Celju,

Rotovške ulice števil. 12 priporočamo obrtnikom
in trgovcem za nalaganje denarja, za inkaso,
za denarna nakazila in razne kreditne posle.

Naročajte in
razširjajte

„Narodni List“

Lastna zaloga

šolskih zvezkov in
risank

Največja zaloga
tiskovin za pri-
vatnike in urade

Zvezna trgovina, Celje, Rot. ul.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju

priporoča izvrstna
spodnještaj. vina.

Najboljši časopis
za inseriranje je

„Narodni
Dnevnik“

Zvezna trgovina v Celju

sprejema naročila
na tiskarska dela

katera se izvršu-
jejo v lastni
Zvezni tiskarni

Najboljše in najcenejše se
kupi steklena in porcelanasta
posoda v narodni trgovini

Fr. Strupi, Celje.

Najboljše orožje
v političnem boju
sta

„Narodni List“
in
„Nar. Dnevnik“

Novosti v pisalnih in
risalnih potrebščinah

po zmernih cenah
se dobijo vedno v

Zvezni trgovini
v Celju

Za 40, 50 ali 60 vinarjev

v znakah, pošljem takoj 10 komadov krasnih
razglednic (z ovetljicami, krajine, ljubeče, bo-
žične ali novoletne) kakoršne se želi.

Vilko Weixl

trgovina s papirjem

Maribor, Gosposka ulica št. 33.

V zalogi 100.000 komadov.
Trgovcem izdaten popust.

Modni salon za gospode Celje, Krožna cesta Maks Zabukošek.

Na dober razvoj Vašega podjetja

polagamo naj-
večjo vrednost
kajti Vaš pro-
sneh je tudi
naš prosneh!

K temu bi Vam
najslužil ta re-
klamni stolp z
najgot ovejšim
uspehom!

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

v Obsodba sadističnega soproga.
Porotno sodišče v Elberfeldu je obso-
dilo nekega moža z imenom Haarhans
iz Ohligsa v dvanajstletno ječo, ker je
vedno mučil svojo ženo in bil sadist.

z 10.000 kron je poneveril pola-
goma tvrdki Blaas knjigovodja Viljem
Bucher na Dunaju. Defraudanta so že
zaprli.

v V blagajno so vlomili pri tvrdki
Ferdinand J. Pyatnik v Budimpešti in
oropali v gotovini 5000 kron. Neznani
tatovi so vzeli tudi nekaj hranilnih
knjižic s kakimi 10.000 K.

v Otrpnenje filnika se je pojavilo
v nekaterih francoskih garnizijah ka-
kor v Nantesu, Toursu, Reimsu in Van-
nesu. Eden vojak je umrl.

a Katastrofa na morju. Nemška
barka „Selene“, ki je bila na potu iz
Tocopille v Hamburg je morala v Tal-
monthu pristati, da izkrci kapitanovo
tuplo. Na ekvadorski višini se je nam-
reč polotila posadke mrzlca in kapitan
in 11 mornarjev je umrlo. Ko je ust-
pilo potem več novih mornarjev in
kapitan, je tudi ta umrl.

Društvene vesti.

a Na rodbinski večer „občesloven-
skega obrtnega društva v Celju“, ki
se vrši v soboto, dne 4. grudnia 1909
ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih
„Narodnega doma“ v Celju se vabijo
vsi narodni Slovenci. Na sporedu je:
govor, petje, tamburanje, kuplet, šalji
prizor itd. Ker je ta rodbinski večer
velike važnosti za celjske obrtnike v
svrhu celjskega stika in pogovorov
glede delovanja obrtnikov, pričakujemo,
da se istega vsi slovenski obrtniki, kakor
tudi prijatelji istih s svojimi rodbinami
polnočestvilno udeležijo. Odbor.

a Slov. pevsko društvo „Vraska
Vila“ priredi v nedeljo, dne 5. t. m.
ob 5. uri zvečer v dvorani g. Brinovca
Miklavžev večer. K mnogobrojni ude-
ležbi vabi vljudno odbor.

a Poročilo o veselici „Knjižnice
Št. Jurij ob Južni žel.“, ki jo je pri-
redila 27. novembra 1909 in o obnem
zboru za leto 1909. 1. Število vezanih
knjig slovenskih 494, nemških 155,
vkup 649. 2. Vrednost slovenskih, ko-
likor se je z vezavo vred za nje do-
sedaj plačalo K 120717. Vrednost nem-
ških K 15720, vkup K 136437. 3. Knji-
g se je razposodilo od 1. jan. 1909
do danes 968. 4. Dohodki od 17. maja
1908 do 29. novembra 1909 K 46049,
stroški K 43332, prebitek K 2717. Pro-
met v denarju K 89391. 5. V odbor
so se volili: Predsednik: g. Kveder
Karol. Podpredsednik: gđc. Marta Nendl.
Blagajnik: g. A. Recelj. Odbornika g.
dr. Ipavec in g. Anton Jamšek. 6.
Predlogi in nasveti: a) g. A. Recelj
predlaga naročitev 2 letnikov, „Naša
bodočnost“ 1909 in jednega z leta 1908.
Se sprejme, b) 25% od dohodkov pred-
stav naj se izroči pevskega zboru za
pokritje svojih stroškov. Se sprejme.
7. Ob priliki obnega zboru ste se pri-
redili predstavi „Krojač Fips“ in „Brat
Sokol“ in je nastopil mešan pevski
zbor in ženski zbor pod vodstvom g.
J. Čuleka. Veselica je izvrstno uspela,
posebno se moramo na tem mestu za-
hvaljevati občinstvu iz okolice Št. Ju-
rija in Grobelnega za obilen obisk. Na
svidenje ob prihodnji predstavi, ki se
bo pravočasno oznanila. Odbor.

a Akad. tehn. društvo „Triglav“ v
Gradcu. Drugi redni občni zbor akad.
tehn. društva „Triglav“ v Gradcu se
vrši dne 4. novembra 1909 ob 8. uri
zvečer v prostorih akad. teh. društva
„Triglav“, Schönaugasse 17/I. s slede-
čim sporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2.
Poročilo odbora. 3. Proračun. 4. Raz-
delitev trakov. 5. Slučajnosti. Slovanski
gostje gobjodošli!

Najhovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

o Dunaj, 3. dec. Danes je otvoril
predsednik dr. Pattai sejo parlamenta
ob 1/4 12 uri. Razpravlja se o Choco-
vem nujnem predlogu v zadevi nem-
škega bojkotnega gibanja proti Čehom.
Choc utemeljuje nujnost predloga v če-
škem jeziku. Nemški posl. Grössl ime-

nuje predlog največje jezuitstvo, češ
da so baš Čehi oni, ki vedno pridigajo
bojkot in ki so prvi izdali geslo: Svuj
k svému! Posl. Fresl odločno prote-
stira proti temu, da se nemški go-
vori ne protokolirajo, ker se s tem
označa zastopnike nemških narodov
kot manj vredne.

Afera Bergmann.

o Praga, 3. dec. Z veliko nape-
tostjo se pričakuje jutrišnje seje izvrš.
odбора češke agrarne stranke, ki ima
razsojati v zadevi bivšega posl. Berg-
manna proti Zazvorki. Agrarni stran-
karski organi odločno zahtevajo, naj
odbor v očigled vedno naraščajočemu
razdiralnemu delu v stranki izključi vsa
osebna vprašanja in naj pretresa za-
devo izključno s stvarnega stališča ter
izreče pravično razsodbo, da ne bodo
nudile češke stranke narodnim nasprot-
nikom vedno in vedno prizorov needi-
nosti in razporov. Listi onenem ostro
napadajo biv. min. Praška, češ da je
za svoje osebne koristi prodal najvi-
talnejše interese stranke. — (O znani
aferi Praška glede prodaje sladkorne
pese smo svoj čas poročali. Op. nr.)

Proti Slovanski jednoti.

o Praga, 3. dec. „Narodni Listy“
na uvodnem mestu ostro napadajo Sl.
jednoto zaradi njenega sklepa, češ da
je sramotno zapustila svoje prejšnje
šeše pred nekaj meseci sklenjeno sta-
lišče.

Andrassy pri cesarju.

o Dunaj, 3. dec. Danes ob 2. pop.
je sprejel cesar grofa Andrassyja v
posebni avdijenci.

Nemški državni zbor.

o Berlin, 3. dec. Poslanec princ
Hohenlohe-Langenburgr bo danes, če se
ne zgodi kaj posebnega, izvoljen za
dr drugega podpredsednika nemškega dr-
žavnega zbora.

Zastrupljevalna afera v Hamburgu.

z Hamburg, 3. dec. Vzrokov za-
strupljenja v blaznici še vedno niso
mogli dognati. Čudno je, da od pazni-
škega osobja ni nihče obolel.

Pacák — Kramář — Udržal.

z Brno, 3. dec. Zaradi udeležbe
čeških voditeljev Pacáka, Kramáča in
Udržala na nekem od nemške strani
danem dineju češke „Lidové Noviny“
ostro napadajo imenovane poslance,
češ, da njih dejanja ne stojijo v skladu
z njih izjavami.

Angleški parlament.

z London, 3. dec. Parlament bode
jutri odgođen. Nove volitve se bodo
vršile najbrž med 10. in 20. januarjem
prihodnjega leta.

z London, 3. dec. Parlament bode
samo odgođen, ne razpuščen. Vendar
pa se pred razpustom sploh več ne
snide.

Tržne cene.

2. decembra.

Dunaj. Poljedelska borza:
Konzum je ostal danes v rezervi in
tendenco je bila vsled tega trudna. —
Posebno se ni prometovalo, ker ni bilo
pravih ponudb. Zahteve pri pšenici in
koruzi so se znižale za 5 vin. Rž je
tudi za 5 vin. slabša; ječmen in oves
sta pa ostala jednaka.

Sladkor. Trst. — Centrifugal
Pilés prompt K 35⁷/₈ do K 37 —, za
juli-avgust K 36 — do K 37 —. Ten-
denca: uporna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor
prompt K 2930, nova kampanja kron
2510. — Tendenco mirna. Vreme:
deževno.

Budimpešta. Svinjad: ogrske
stare, težke do 144 vin. mlade težke
153 do 155 vin., mlade, srednje 153
do 155 v. mlade, lahke 145—149 vin.
zaloga 23.085 komadov. Prignano 18
komadov, odgnano 358. Ostalo torej
22.745 komadov. Tendenco mirna.

Budimpešta. Pšenica za april
K 1376, pšenica za oktober K 1344,
rž za april 9'90, oves za april 8'80,
koruza za maj 6'62, ogrščica za avgust
13'35: Tendenco motna, promet ne-
znaten. Ponude zmerne, efektivna pše-
nica 10 vin. nižja, drugo mirneje. Veselje
kupiti tudi malo. — Vreme: deževno.

Ugodna prodaja.

Gospa Marija Juvančič, posestnica
na Vidmu, vdova po gosp. Avguštinu
Juvančiču, bivšem posestniku in go-
stilničarju v Rajhenburgu, želi prodati
štiri vinograde v Sremiču z dvema
vinogradskima hišama in eno kletjo.

Kupna cena po dogovoru, objekti
se zamorejo ogledati vsaki čas proti
primernodobnemu oglašenju pri lastnici.
Ugodna letovišča. Kopeli v Savi blizu!
Železniška zveza ugodna.
577 3-1

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v
modernih fazonah in po solidnih cenah.

Založništvo Ig. pl. Kleinmayer &

Fed. Bamberg v Ljubljani.

Pravkar je izšlo v najinem založništvu:

Kapitan Marryat: Morski razbojnik

iz angleščine prevel J. M.

Marryat je najznamenitnejši angleški opisovatelj
mornarskega življenja in to prevod najboljšega
Marryatovega romana.

8°, 224 strani. Broširan K 250.

vezan K 370.

Dobiva se v vseh boljših knjigarnah.

Novo ustanovljena trgovina papirja

Ne ozirajte se na vsebino inserata

temveč pridite

v trgovino s papirjem in pisalnim orodjem

GORIČAR & LESKOVŠEK

v Celju, Graška ulica št. 7

Ceniki brezplačno na razpolago